

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoCsp/40/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323200588
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8323200588.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členiek senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Kataríny Krochtovej, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. D. XX, zast. JUDr. Branislavom Volochoom, advokátom so sídlom Laborecká 81, 066 01 Humenné, proti žalovanému: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 576,72 Eur s prísl. a o primerané finančné zadostučinenie v sume 2.000,00 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 7Csp/6/2023 - 114 zo dňa 13.07.2023, takto jednomyseľne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok v prvom, druhom a štvrtom výroku.
- II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj „súd prvej inštancie“ a „súd“) napadnutým rozsudkom v prvom výroku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 576,72 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 576,72 Eur od 19.08.2022 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V druhom výroku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,00 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Tretím výrokom žalobu vo zvyšnej časti zamietol a štvrtým výrokom priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy 1.076,72 Eur s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 261 ods. 6 písm. d), § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 2, § 504 a § 506 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. g), § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1, zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“ a „zákon č. 129/2010 Z. z.“), § 2 písm. a), § 3 ods. 3 a 5, § 4 ods. 2 a 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3 a ods. 6, § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 458 ods. 1, § 39, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 1a ods. 1 a 4 a § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie vlády“).

3. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere č. 8500156695 zo dňa 14.06.2016, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobcovi úver vo výške 3.000,00 Eur, ktorý sa žalobca zaviazal splatiť formou pravidelných mesačných splátok vo výške 103,75 Eur pri počte splátok 42. Výška dojednanej ročnej úrokovej sadzby úveru bola 22,44 %. Reálne boli žalobcovi vyplatené

finančné prostriedky vo výške 2.971,29 Eur a titulom splatenia úveru žalobca žalovanému uhradil finančné prostriedky vo výške 3.548,01 Eur. Na súde prvej inštancie pod sp. z. 21Csp/115/2021 bolo na základe žaloby podanej žalovaným v postavení žalobcu proti žalobcovi ako žalovanému vedené konanie o zaplatenie sumy 809,49 Eur. V predmetnom spore si žalovaný ako žalobca uplatnil peňažný nárok titulom pohľadávky zo zmluvy č. 8500156695 zo dňa 14.06.2016. Súd dospel k záveru, že úver poskytnutý na základe uvedenej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov, dojednanie o výške úrokovej sadzby je neplatným dojednaním pre rozpor s dobrými mravmi, a preto v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka žalobu v celom rozsahu zamietol. Odvolací súd rozsudkom č. k. 8CoCsp/18/2022-78 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.08.2022. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd ďalej konštatoval, že v danom prípade si žalobca uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 576,72 Eur. Tvrdil, že nakoľko úver zo zmluvy uzatvorenej so žalovaným je bezúročný a bez poplatkov a nakoľko dojednanie o výške úrokovej sadzby je neplatné, v časti, v ktorej žalobca splatil istinu vo vyššej sume, než mu bola reálne poskytnutá, sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil vo výške 576,72 Eur. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zmluva o úvere v časti dojednania o ročnej úrokovej sadzbe je neplatná, a to pre rozpor daného dojednania s dobrými mravmi. V čase uzavretia zmluvy o úvere dňa 14.06.2016 ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka určilo zákonným spôsobom výšku odplaty s odkazom na najvyššiu prípustnú odplatu podľa vykonávacieho predpisu. Týmto bolo nariadenie vlády, ktoré v § 1a stanovilo najvyššiu prípustnú odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške dvojnásobku priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) podľa § 1 ods. 4 tohto nariadenia. Ustanovenie § 1 ods. 1 nariadenia vlády definovalo odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov tak, že ju tvorí úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenie alebo náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Najvyššia prípustná výška tejto odplaty sa posudzuje podľa priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnenej podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcim uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy (§ 1 ods. 4 nariadenia vlády). Samotná výška odplaty je podľa § 1a ods. 1 nariadenia vlády určená maximálne do výšky dvojnásobku priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 tohto nariadenia pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Z uvedeného potom vyplýva, že v čase uzavretia zmluvy úrok za poskytnutie úveru tvoril jednu zložku z odplaty, ktorú zákon posudzuje ako celkový súhrn tých nárokov veriteľa, ktoré v súvislosti s poskytnutím úveru vyžaduje od spotrebiteľa zaplatiť. Znamená to, že úrok za poskytnutie úveru tvorí súčasť dohodnutej odplaty, ktorej maximálna výška je stanovená právnym predpisom ako dvojnásobok priemernej RPMN, a teda najvyššia prípustná výška odplaty sa určuje podľa priemernej hodnoty RPMN spôsobom určeným v citovaných ustanoveniach. Najvyššia prípustná výška odplaty pri spotrebiteľských úveroch uzatvorených na dobu od 1 do 5 rokov v čase uzatvorenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy bola 24,92 % ročne (2 x 12,46 %). Výška odplaty podľa zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu bola 22,44 % a bola zhodná s výškou dohodnutého úroku z úveru. Výška odplaty predmetného spotrebiteľského úveru tak neprevýšila najvyššiu prípustnú mieru odplaty. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že v období 06/2016 priemerná výška úrokových sadzieb v bankách pri úveroch od 1 do 5 rokov bola 6,98 % ročne. Výška úrokovej sadzby dohodnutá medzi stranami konania bola 22,44 % ročne, čo je viac ako 3 násobok priemernej ročnej úrokovej sadzby. Súd takéto dojednanie posúdil ako rozporné s dobrými mravmi, a preto neplatné. Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani z kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 %, je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. S poukazom na neplatné dojednanie o výške úrokovej sadzby tak veriteľovi z predmetnej úverovej zmluvy vznikol iba nárok na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré boli žalobcovi reálne poskytnuté, a to vo výške 2.971,29 Eur. Doposiaľ žalobca zaplatil žalovanému sumu 3.548,01 Eur, čo znamená, že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 576,72 Eur. Žalovaný sa s plnením

peňažného záväzku dostal do omeškania dňom 19.08.2022, t.j. dňom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia vo veci sp. zn. 21Csp/115/2021. Súd preto žalobcovi odo dňa 19.08.2022 priznal aj nárok na úrok z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne zo sumy 576,72 Eur až do zaplatenia celej dlžnej sumy. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že žalobca sa v súlade s § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa domáhal voči žalovanému aj zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 2.000,00 Eur. V tejto súvislosti uviedol, že mal jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 21Csp/115/2021 žalobca ako spotrebiteľ sa úspešne bránil voči žalobe podanej žalovaným a vo veci bol úspešný, keďže žaloba o zaplatenie peňažného plnenia bola v celom rozsahu zamietnutá. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že úver zo spotrebiteľskej zmluvy uzatvorenej medzi stranami konania je bezúročný a bez poplatkov a že dojednanie o výške ročnej úrokovej sadzby je neplatné. Práva žalobcu boli bezpochyby porušené, keďže o tom svedčí úspech v spore v uvedenom súdnom konaní. Už toto základné konanie vytvára právny rámec pre uplatnenie si nároku na primerané finančné zadosťučinenie, keďže vychádza priamo zo znenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti uviedol, že ujma v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 posledná veta zákona o ochrane spotrebiteľa nie je kvalifikačným znakom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Postačuje, že spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je teda podstatné to, že k porušeniu práva došlo. Okrem toho súd vyslovil názor, že žalobcovi vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť mu ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného a spoločenského života. Možno prisvedčiť žalobcovi, že tento znášal stav právnej neistoty, obával sa o výšku dlhu a jeho neustále narastanie. Vzhľadom na skutočnosť, že bol vedený v registri úverových dlžníkov, inými peňažnými inštitúciami mu bola odmietnutá žiadosť o poskytnutie úveru. Žalobca bol tiež nedôvodne vystavený psychickému vypätiu zo strany žalovaného, a to s poukazom na jeho praktiky a spôsoby domáhania sa zaplatenia pohľadávky z úverovej zmluvy. Súd poukázal tiež na to, že samotné súdne konanie je náramne stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Bol preukázaný aj zásah do majetkovej sféry žalobcu, keďže na základe plnenia z neplatnej zmluvnej podmienky žalovanému uhradil navyše finančné prostriedky vo výške 576,72 Eur. Za danej situácie sa finančné zadosťučinenie vo výške 2.000,00 Eur javilo súdu prvej inštancie ako neprimerané. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Podľa názoru súdu prvej inštancie suma 500,00 Eur zodpovedá svojmu účelu, pretože poskytuje žalobcovi satisfakciu a odradzuje dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľa. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 500,00 Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 CSP a v zmysle zásady zodpovednosti za výsledok v spore priznal v celom rozsahu úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy 1.076,72 Eur.

5. Proti prvému, druhému a štvrtému výroku rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný tvrdiac, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súčasne rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie podal z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP.

6. Žalovaný v odvolaní namietal závery súdu o neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 85000156695 zo dňa 14.06.2016 a tvrdil, že konštatácia o neplatnosti úrokov je v priamom rozpore s Občianskym zákonníkom, konkrétne s § 53 ods. 6 a v rozpore s § 1 a § 1a nariadenia vlády. Uvedené právne predpisy určili spôsob a hodnotu, ktorú odplata za spotrebiteľský úver nemôže prevyšovať. Dodržanie tejto úpravy logicky vylučuje prvok protiprávnosti, a teda aj porušenie § 39 Občianskeho zákonníka. Zo znenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ktoré má vzhľadom na dispozíciu svojej právnej normy aplikačnú prednosť aj vo vzťahu k § 39 Občianskeho zákonníka, vyplýva ako sa určuje a posudzuje platnosť a primeranosť odplaty, v akom predpise je to bližšie upravené. Uvedené pravidlá dané Občianskym zákonníkom a vykonávacím predpisom boli dodržané, a preto tvrdenie o úžere či porušení § 39 Občianskeho zákonníka sú v celom rozsahu skutkovo a právne nedôvodné a neopodstatnené. Súd prvej inštancie pri rozhodnutí o úroku z omeškania uviedol, že žalovaný sa dostal do omeškania dňom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia vo veci sp. zn. 21Csp/115/2021. Podľa

žalovaného súd bližšie nezdôvodnil ako právoplatnosť rozsudku č. k. 21Csp/115/2021 predstavuje dôvod vzniku omeškania. Rozhodnutie v časti úroku z omeškania nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, je nepreskúmateľný a nedôvodný. Žalovaný napadol rozsudok aj v jeho druhom výroku, pretože je odôvodnený skutočnosťami, ktoré podľa neho nenapĺňajú podmienky a predpoklady podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Rozhodnutím súdu založeným na závere o neplatnosti časti právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka nebola a nie je splnená základná hmotnoprávna podmienka pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa sa vyžaduje, aby bol spotrebiteľ úspešný na základe záveru o porušení jeho práva a to bolo dôvodom pozitívneho rozhodnutia. V konaní neboli tvrdené a preukázané žiadne dôvody, na základe ktorých by priznaná suma čo do jej výšky bola primeraná a zodpovedala charakteru náhrady nemajetkovej ujmy. Okrem nesprávnych záverov súdu o neexistencii nároku na primerané finančné zadosťučinenie žalovaný namietal aj výšku priznanej sumy 500,00 Eur, ktorá je založená na všeobecných, nekonkretizovaných a nepreukázaných tvrdeniach a domnienkach, čo je stav v rozpore s § 220 ods. 2 CSP, ale aj s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Najvyšší súd SR v rozhodnutí z 27. apríla 2006 sp. zn. 4Cdo 171/2005 konštatoval, že i keď je výška zadosťučinenia v peniazoch predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. O konkrétnu a preskúmateľnú úvahu nejde teda v takom prípade, ak je prezentovaná len všeobecne, neurčito a bez väzby na konkrétne skutočnosti preukázané v konaní. Žalovaný dodal, že rozsudok je nepreskúmateľný a skutkové závery súdu (a ich následné právne posúdenie) nemajú podklad a oporu v súdnom spise. Súd na odôvodnenie sumy zadosťučinenia použil argument o vedení žalobcu v registri úverových dlžníkov, čím mu bola inými peňažnými inštitúciami odmietnutá žiadosť o poskytnutie úveru. Žalovaný namietal, že žalobca nepredložil jediný dôkaz o tomto tvrdení. Sám žalobca priznal v konaní aj iné úvery, čiže je nanajvýš pochybné, či nepreukázané tvrdenie žalobcu je vôbec pravdivé. Do registra sa povinne zapisuje každý dlžník, pričom ide o skutočnosť vyplývajúcu z poskytnutia úveru. Pritom ak by sa súd zaoberal právnou úpravou úverových registrov (§ 7 zákona č. 129/2010 Z. z.) a spôsobom posudzovania údajov z neho, potom by zistil, že omeškanie so splácaním nie je zákonný dôvod na zamietnutie inej žiadosti o úver. Záver súdu o tom že „samotné súdne konanie je náramne stresujúcim faktorom“ nemá oporu v žiadnom tvrdení alebo dôkaze. Z rozsudku nevyplýva, na základe čoho súd k takémuto poznatku dospel. Žalovaný dodal, že v konaní neboli vykonané dôkazy preukazujú konkrétne individuálne okolnosti a dôvody pre určenie sumy 500,00 Eur.

7. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý poukázal na závery obsiahnuté v odôvodnení, ktoré prijal súd prvej inštancie v rozsudku č. k. 21Csp/115/2021-54, keď žalobu veriteľa (dnes žalovaného) zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Tento rozsudok bol následne potvrdený rozsudkom dovolacieho súdu č. k. 8CoCsp/18/2022-78 zo dňa 30.06.2022 a nadobudol právoplatnosť dňa 18.08.2022. V rámci odôvodnenia súdy skonštatovali, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalobca poukázal na to, že odôvodnenie rozsudku sa vzťahuje na jeho výrokovú časť, preto je súdom konštatovaný záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru záväzný pre účastníkov súdneho konania. K otázke úrokov z omeškania žalobca uviedol, že vzhľadom k nadobudnutiu právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu č. k. 8CoCsp/18/2022-78, ktorá nastala dňa 18.08.2022, má za to, že žalovaný sa týmto dňom oboznámil s tým, že sa obohatil na úkor žalobcu a zároveň sa oboznámil s výškou bezdôvodného obohatenia. Platenie úrokov z omeškania vyplýva priamo zo zákona, a preto neobstojí argumentácia žalovaného o ich vysvetľovaní v odvolaní napadnutom rozsudku. Je zrejmé, že žalovaný vedel o skutočnosti, že sa obohatil, v akom rozsahu a voči komu. Preto bol povinný v súlade s § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka toto obohatenie žalobcovi vydať. Žalobca súčasne poukázal na znenie zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré v § 3 ods. 5 priamo zakotvuje, že ten spotrebiteľ, ktorý bol na súde úspešný voči dodávateľovi za porušenie jeho práv alebo povinností, má nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Spotrebiteľ, teda žalobca nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy, ale už vtedy, keď ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom spotrebiteľ sa úspešne domáhal ochrany svojich práv. Žalobca dodal, že napadnutý rozsudok považuje za správny a vyčerpávajúci čo do skutkového a právneho posúdenia veci. V rozsudku sú jasne skonštatované závery, ku ktorým súd dospel po preskúmaní skutkových tvrdení žalobcu a žalovaného. Rovnako súd správne uviedol právne predpisy, ktoré použil pri právnom posúdení veci a ich aplikáciu na zistený skutkový stav. Na základe toho žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

8. K vyjadreniu žalobcu na odvolanie reagoval žalovaný v odvolacej replike. Uviedol, že žalobca neuviedol vecné dôvody, ktoré by spochybňovali dôvody a dôvodnosť podaného odvolania, a preto na podanom odvolaní v celom rozsahu zotrval.

9. Žalobca sa ďalej k vyjadreniu žalovaného už nevyjadril.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a násl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s nesprávnym právnym posúdením, nesprávnym skutkovým zistením a porušením práva na spravodlivý proces a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

12. Odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie zdôvodnil v rozsahu, ktorý obstoje v konfrontácii s požiadavkami kladenými na kvalitu súdnych rozhodnutí. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité odôvodnenie súdu prvej inštancie. Keďže odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvoinštančné konanie a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, odvolací súd v plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku a na zdôraznenie dodáva:

13. Súd prvej inštancie správne právne posúdil zmluvný vzťah medzi žalobcom ako spotrebiteľom a žalovaným ako dodávateľom, keď zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 85000156695 zo dňa 14.06.2016 vyhodnotil ako spotrebiteľský právny vzťah v zmysle § 52 a násl. Občianskeho zákonníka. V konaní bolo nesporné, že žalobca ako spotrebiteľ uzavrel so žalovaným ako dodávateľom spotrebiteľskú zmluvu, ktorej obsah bol daný žalovaným bez možnosti žalobcu privodiť akúkoľvek zmenu zmluvných dojednaní. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 3.000,00 Eur s tým, že žalobcovi bola reálne poskytnutá suma 2.971,29 Eur a žalobca titulom splátok splatil žalovanému celkovo sumu 3.548,01 Eur. Už v konaní vedenom pod sp. zn. 21Csp/115/2021, ktoré bolo právoplatne skončené dňa 18.08.2022, súd prvej inštancie konštatoval bezúčnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 85000156695 zo dňa 14.06.2016, keď žalovaný ako žalobca požadoval od žalobcu ako žalovaného zaplatenie dlžnej sumy. Súd v danej veci žalobu zamietol. V intenciách právoplatného súdneho rozhodnutia (sp. zn. 21Csp/115/2021) potvrdeného odvolacím súdom (sp. zn. 8CoCsp/18/2022) postupoval súd aj v danom spore. Ako neplatné posúdil dojednanie o ročnej úrokovej sadzbe vo výške 22,44 %, pri RPMN vo výške 24,79 % a odplate vo výške 22,40 %.

14. K námietke žalovaného o nesprávnom posúdení nároku o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 576,72 Eur s prísl. odvolací súd uvádza, že táto nie je dôvodná. Odvolateľ namietal, že dodržal všetky pravidlá stanovené Občianskym zákonníkom a vykonávacím predpisom, t. j. nariadením vlády, a preto závery súdu prvej inštancie o porušení § 39 Občianskeho zákonníka v súvislosti s dojednanou ročnou úrokovou sadzbou, sú skutkovo a právne nedôvodné.

15. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Odvolací súd zastáva názor, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

16. Z odôvodnenia rozsudku vo vzťahu k napadnutému prvému výroku v súvislosti s uloženou povinnosťou žalovaného zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie v sume 576,72 Eur jednoznačne vyplýva, že súd posúdil neplatnosť dojednania ročnej úrokovej sadzby podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre jej rozpor s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie správne porovnal podstatu odplaty, ktorá

je vyjadrením skutočnej ceny spotrebiteľského úveru vrátane úroku a podstatu úroku, ktorý predstavuje odmenu pre veriteľa, ktorý poskytol peňažné prostriedky v určitej výške na určitú dobu. Za použitia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1a ods. 1 a 4 nariadenia vlády konštatoval, že dojednaná odplata vo výške 22,44 % neprekročila najvyššiu prípustnú výšku odplaty, ktorá v okolnostiach tohto prípadu mohla dosahovať 24,92 %. Tu odvolací súd zdôrazňuje, že hoci odplata vo výške 22,44 % numericky neprekročila najvyššiu prípustnú výšku odplaty, úrok vo výške 22,44 %, ktorý je jednou zo zložiek odplaty, predstavoval rovnakú sadzbu, a teda 22,44 %.

17. Odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie správne právne posúdil dojednanie ročnej úrokovej sadzby v rozpore s § 39 Občianskeho zákonníka. V naznačených súvislostiach súd prvej inštancie správne vychádzal zo zistenej skutočnosti, že v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (14.06.2016) priemerné úrokové miery v bankách pri úveroch od 1 do 5 rokov (v danom prípade počet mesačných splátok 42) predstavoval 6,98 %. Pritom ročná úroková sadzba bola v zmluve dojednaná vo výške 22,44 %, čo predstavuje až 3-násobok úrokovej sadzby poskytovanej bankami v rozhodnom období. V kontexte rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 MCdo 1/2009 rovnako aj odvolací súd je toho názoru, že dojednaná ročná úroková sadzba ďaleko prevyšuje 100 % priemernej úrokovej sadzby poskytovanej bankami, a preto sa prieči dobrým mravom. Z tohto dôvodu je zmluvné dojednanie v uvedenom rozsahu absolútne neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ak je dojednanie o úrokovej sadzbe neplatné, znamená akoby zmluva neobsahovala požadovaný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho je potom podľa § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. V okolnostiach takýchto prípadov vznikne veriteľovi právo na zaplatenie peňažnej sumy rovnajúcej sa rozdielu medzi poskytnutým úverom a prijatými splátkami. Keďže v danej veci spotrebiteľ zaplatil dodávateľovi o 576,72 Eur viac (3.548,01 Eur – 2.971,29 Eur), vzniklo žalobcovi právo na vydanie bezdôvodného obohatenia v uvedenej sume.

18. K námietke žalovaného o tom, že rozsudok je v časti úroku z omeškania nepreskúmateľný a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, odvolací súd uvádza, že ani táto nie je dôvodná.

19. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku zreteľne konštatoval, že úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 576,72 Eur patrí žalobcovi odo dňa nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku vo veci sp. zn. 21Csp/115/2021 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu sp. zn. 8CoCsp/18/2022. Konanie v uvedenej veci bolo právoplatne skončené dňa 18.08.2022. V rozsudku súdy konštatovali bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, v dôsledku čoho bola žaloba žalovaného v postavení žalobcu, ktorou sa voči žalobcovi ako žalovanému domáhal zaplatenia peňažnej sumy titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 85000156695 zo dňa 14.06.2016, zamietnutá. Právoplatnosťou rozsudku žalovaný nadobudol vedomosť o tom, že sumu 576,72 Eur prijal od žalobcu bez právneho dôvodu. Nasledujúcim dňom, t.j. dňa 19.08.2022 sa dostal do omeškania so zaplatením peňažnej sumy. Vzhľadom na to, že vo veci vedenej na súde prvej inštancie sp. zn. 21Csp/115/2021 nebola výrokom súdu uložená povinnosť plniť, začiatok omeškania dňom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku vyznieva logicky a správne. Mimo rozumných pochybností žalovaný musel mať už právoplatnosťou rozsudku vedomosť o tom, že sa voči žalobcovi bezdôvodne obohatil v sume 576,72 Eur. Táto skutočnosť vyplývala z odôvodnenia označeného rozhodnutia.

20. Odvolateľ namietal aj skutočnosť, že neboli splnené podmienky v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia a súčasne namietal aj súdom priznanú výšku. Rozsudok v tejto časti považoval za nepreskúmateľný a skutkové závery súdu za také, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. S uvedenou odvolacou argumentáciou sa odvolací súd nestotožnil a vyhodnotil ju ako nedôvodnú.

21. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012).

22. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia tvorí právny základ konanie vedené na súde prvej inštancie sp. zn. 21Csp/115/2021 v spojení

s odvolacím konaním sp. zn. 8CoCsp/18/2022. Ako už skôr odvolací súd uviedol, v danom spore súd žalobu žalovaného ako žalobcu o zaplatenie sumy voči žalobcovi ako žalovanému spotrebiteľovi zamietol pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Žalobca ako spotrebiteľ bol voči dodávateľovi úspešný. Tým bola naplnená hypotéza právnej normy, t. j. tretej vety § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. V tejto súvislosti odvolací súd rovnako tak ako súd prvej inštancie poukazuje na interpretačné pravidlo obsiahnuté v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/45/2012 zo dňa 24.06.2013, podľa ktorého pri nejednoznačnom výklade akejkolvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa.

23. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 konštatoval aj toto: „Pod úspešným uplatnením práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétnej vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

24. Vo vzťahu k uvedenému právnomu názoru Najvyššieho súdu SR považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že pojem „judikovať“ neznamenaá vysloviť právny záver len vo výroku rozhodnutia a dokonca neznamenaá len „ratio decidendi“, teda nosný dôvod rozhodnutia, ale za judikovanie je potrebné považovať aj „obiter dictum“, teda marginálne závery rozhodnutia súdu. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak to urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. Preto ak v prvoinštančnom konaní sp. zn. 21Csp/115/2021 v spojení s odvolacím konaním sp. zn. 8CoCsp/18/2022 súdy právoplatne konštatovali bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru na základe zmluvy zo dňa 14.06.2016, čo viedlo k zamietnutiu žaloby podanej žalovaným ako žalobcom voči spotrebiteľovi, potom záver o úspešnosti spotrebiteľa v danom spore je úplne na mieste. Správne potom súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovi ako spotrebiteľovi vzniklo právo na primerané finančné zadosťučinenie voči žalovanému dodávateľovi. Aj keď žalobca požadoval priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 2.000,00 Eur, súd prvej inštancie považoval za primerané priznanie sumy 500,00 Eur, pričom žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

25. Odvolacia námietka žalovaného smerovala aj voči výške priznaného finančného zadosťučinenia, ktorú podľa jeho názoru súd nedostatočne zdôvodnil. Je potrebné uviesť, že výška primeraného finančného zadosťučinenia nie je v zákone explicitne definovaná, ale je ponechaná na úvahu súdu, ktorý vyhodnocuje jej primeranosť s ohľadom na konkrétne okolnosti veci. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti. Odôvodnenie priznanej výšky musí byť presvedčivé, lebo výška primeraného finančného zadosťučinenia podľa zákona o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/24/2020 zo dňa 18.08.2020).

26. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie zdôvodnil výšku priznaného finančného zadosťučinenia konkrétnymi skutkovými okolnosťami. V tejto súvislosti poukázal na zásah žalovaného do majetkovej sféry žalobcu, ktorý musel čeliť praktikám dodávateľa, ktorý na základe neplatne dojednanej zmluvnej podmienky inkasoval od spotrebiteľa o 576,72 Eur viac, než mal nárok. Výšku priznaného nároku odôvodnil aj neprimeraným obťažovaním žalobcu zo strany žalovaného. Na tomto mieste považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť aj skutkové zistenia súdu prvej inštancie uvedené v bode 8. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v rámci ktorého súd priblížil výpoveď žalobcu. Ten v rámci svojej výpovede popísal preňho neprijateľné konanie žalovaného, ktorý ho najmä počas základného odvolacieho konania telefonicky kontaktoval v skorých ranných alebo večerných hodinách s požiadavkou, aby svoj dlh splatil. Poukazujúc na uvedené je odvolací súd toho názoru, že okolnosti danej veci odôvodňujú priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500,00 Eur. Súdom uvedené dôvody priznania finančného zadosťučinenia v stanovenej výške považuje odvolací súd za

dostatočné. Na uvedenom nemení nič ani prípadné zistenie, že žalobca nepreukázal, aby jeho zápis v úverovom registri znamenal nemožnosť získania ďalšieho úveru.

27. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti (prvý, druhý a štvrtý výrok) potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP.

28. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V celom rozsahu úspešnému žalobcovi priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).